

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

DE ONSCHULDIGE SCHULDIGE!

Als nu Pilatus zag, dat hij niet vorderde, maar veelmeer dat er oproer werd, nam hij water en wies de handen voor de schare, zeggende: "Ik ben onschuldig aan het bloed van deze Rechtvaardige; gijlieden moogt toezien!"

Mattheüs 27:24

Hoe duidelijk is in de lijdensgeschiedenis van de Heere Jezus komen vast te staan en hoe nadrukkelijk is het uitgesproken dat de Zaligmaker van zondaren onschuldig ter dood veroordeeld is. Als een onschuldig, onbevlekt, onstraffelijk Lam is Hij ter slachting geleid. Jezus Zelf kon het zo vrijmoedig vragen: "Wie van u overtuigt Mij van zonde?" Wat heeft Kajafas en het Sanhedrin er een moeite mee gehad om tot het uitspreken van het doodvonnis te komen, hoewel dat vonnis al van tevoren vaststond. Zelfs Judas heeft Jezus lof moeten voorbereiden, toen hij het in zijn wanhoop uitriep: "ik heb verraden onschuldig Bloed!" De vrouw van stadhouder Pilatus laat haar man waarschuwen: "heb toch niet te doen met deze *Rechtvaardige*, want ik heb heden in de droom veel geleden om Zijnentwil."

En Pilatus zelf heeft het bij herhaling uitgesproken: "Ik vind geen schuld in deze Mens!" Pilatus, de vertegenwoordiger van het hoogste gezag, de handhaver van recht en gerechtigheid, kan onmogelijk tot een andere uitspraak komen: Jezus is onschuldig! Maar als de situatie voor de stadhouder alsnog moeilijker wordt, als er oproer dreigt en ook zijn eigen positie als stadhouder, als gunsteling van de keizer gevaar loopt, geeft hij deze Onschuldige toch over aan de haat van het volk en daarmee aan de kruis-

dood. Wel legt hij alle gevolgen van deze gerechtelijke moord op het volk door zelf zijn handen in onschuld te wassen.

Hij nam water en wies de handen voor de schare, zeggende: "Ik ben onschuldig aan het bloed van deze Rechtvaardige; gijlieden moogt toezien."

Pilatus wast zijn handen in onschuld. En hij volgt daarbij een echt-Joods gebruik. U kunt het lezen in Deuteronomium 21. Wanneer iemand vermoord werd gevonden en de dader was niet te ontdekken, dan moesten de oudsten van de dichtstbijgelegen stad een jonge koe slachten. En daarna moesten ze hun handen wassen boven dat dode dier om daarmee te betuigen, dat zij en hun stad onschuldig waren aan het gepleegde misdrijf.

Welnu, ook Pilatus wast zijn handen in onschuld. Maar het zal hem niet gelukken om zijn handen schoon te wassen. Het bloed van deze Onschuldige wil er niet af. Deze man die het recht zo goed kent, buigt het willens en wetens en staat in de geschiedenis voor altijd gebrandmerkt als een valse rechter.

Maar één ding is door hem boven alle twijfel vastgesteld: de *onschuld* van Jezus! Het hoogste wereldlijk gezag heeft dit openlijk en duidelijk uitgesproken! Maar in dat licht krijgt het antwoord uit de Heid. Catechismus zijn volle, rijke klank en inhoud: "Hij (Christus) heeft onder de rechter Pontius Pilatus geleden, opdat Hij, *onschuldig* onder de wereldlijke rechter veroordeeld zijnde, ons daarmee van het strenge oordeel Gods, dat over ons gaan zou, bevrijdde."

Jezus: de Onschuldige! O, als Hij het eens niet was geweest.... Hij zou geen Zaligmaker kunnen zijn! Maar, Gode

zij eeuwig dank! Hij is de Onschuldige. Zulk een Hogepriester betaamt ons!

Jezus: de Onschuldige! En toch ook: Jezus, de Schuldige! Als de Plaatsbekleder. Als Borg, Die gaat betalen wat Hij niet geroofd had, maar wat *wij* geroofd hebben. Jezus, de Onschuldige! Maar voor God toch: de Schuldige! Want Hij is tot zonde gemaakt. Tot een vloek geworden.

Nu komt het strenge oordeel Gods, dat over ons gaan moest, dat wij duizendmaal verdiend hebben, op Hem!

Jezus, de Schuldige! Tegen al Gods geboden zwaarlijk gezondigd, geen ervan gehouden, tot alle boosheid geneigd. Nee, het kan toch niet? Er is geen bedrog in Zijn mond gevonden. Als Hij gescholden werd, schold Hij niet weder. Hij ging het land door, goed-doende. Alleen maar goed-doende! En toch voor God: de Schuldige.

O God, hoe hebt Gij zo kunnen handelen met Uw geliefde Zoon? Met Uw Eniggeborene?

Heere Jezus, hoe hebt Gij deze weg kunnen, willen gaan?

Vrije liefde, die alleen van Gods kant kwam. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft....

Eeuwige liefde, onpeilbare liefde van de Zoon. Alzo Hij de Zijnen heeft liefgehad, zo heeft Hij ze liefgehad tot het einde, tot in de helse verlatenheid toe.

Lezers, mediteer door, almaar door, over dit wonder van Gods mateloze liefde. Wat moet het toch zijn, om deze liefde te verachten. Om dit onschuldige schuldige Lam te verwerpen in trotse zelfhandhaving!

Er is een volk, dat in verwondering en aanbidding stamelt: Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonde!

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

Hartelijk dank voor de in de afgelopen 2 weken ontvangen, te weten f 1.435,13 voor ons blad en f 25,- voor de school in Dundas, alsmede voor de opgave van 5 nieuwe abonnees.

Volgens onze gegevens moeten nog ongeveer 400 abonnees hun abonnementsgeld betalen. Zoudt u willen nazien of u daar ook bij bent. Zo ja, vult dan graag zo spoedig mogelijk de acceptgirokaart in, of als u die niet meer kunt vinden, kunt u natuurlijk altijd met een girokaart van uzelf betalen.

Bij voorbaat dank en u weet het voor giften en overbetalingen houden we ons altijd aanbevolen.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de redactie

We leven mee met ds. Sterk, zijn gezin en gemeente, nu hij het bericht

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk
verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" opzenden naar: Ds. A. van Heteren, Bruijgomstraat 2, 4251 EP Werkendam. Telefoon 01835-1113.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

heeft gekregen dat hij naar de mens gesproken ongeneeslijk ziek is. Dat de Heere hem en de zijnen ondersteune en sterke in deze moeilijke weg. Er zij gebed voor hem en degenen die hem lief en dierbaar zijn.

De Heere gedenke ook de gemeente van Bunschoten, temeer daar ook ds. Westerink al enige tijd zijn werkzaamheden niet kan verrichten.

De Gezonde Gelovige (7)

Het werk der verbrijzeling bestaat in de tweede plaats in droefheid en rouw kennen over de zonde

Deze droefheid roeit het vermaak en het genot in de zonde nog sterker uit dan de vreze. Dewijl de Heere de ziel heeft geslagen en pijlen van vreze in haar heeft geschoten wordt zij geheel bekommerd en verlegen denkend; Wat kan vrouw en kinderen, huis en land, vreemden en vrienden, gezondheid en rust mij helpen, daar ik veroordeeld ben om te sterven en dat voor eeuwig.

Ik zal verworpen zijn en nooit Gods Aangezicht zien. De schuld en de macht der zonde zal op mij blijven liggen. Hierover treurt de ziel dag en nacht.

Zij wenst alleen te schreien en belijdt haar snoodheid voor God en al de dagen haar ijdelheid ook de zonde der onwetendheid; Och wat heb ik gedaan? Zij zoekt naar genade maar vindt niets dan toorn, en gramschap en denkt indien deze toorn, de vrucht van mijn zonde zo groot is, och wat zijn dan mijn zonden, die de oorzaak zijn van deze toorn? Het is een treuren, dat vóór de geestelijke vreugde gaat, Jer. 31:19, Jes. 61:3.

Het eerste begin van Gods werk is treuren, klachten uitstoten, op de heup slaan. Wanneer God de ziel om de zonde wondt zal zij smart hebben en ook bloeden eer God zal genezen.

Het is een grote treurigheid. Een grote rouwklage, Zach. 12:11; en 13:1. Een groot rouwklagen eer de Heere de fontein der genade opent. De zonde wordt hem/haar uitnemend bitter gemaakt. Voorwerpen van deze droefheid zijn zonde en dood, Psalm 38:5; Spreuken 18:5. Menigte van zonden meer dan de haren van mijn hoofd. Psalm 32:3 en 4 en 40:13. De dadelijke en aangeboren zonde. De moedwillige zonden. De macht der zonde bedroeft haar ook. De aanwas van de zonde. Het wordt erger en erger zegt de zondaar. De grootheid van de

Ontmoetingsdag in het kerkgebouw van Sliedrecht-C.: D.V. zaterdag 17 april.

Rectificatie:

We betreuren het dat in het vorige nummer een storende fout is geslopen in het artikel "Apeldoornse dogmatiek". I.p.v. "Waarheidsvijand" moet er uiteraard "Waarheidsvriend" staan.

AvH.

zonde. Het gevoel van de verdorpen om de zonde ligt op haar. Dat is nu de vrucht van uw kwade wegen zegt de Heilige Geest.

Christus kan alleen zeer zoet zijn tenzij ook deze treurigheid onder de ellende zeer groot is. Een weinig droefheid zal Christus weinig zoet maken, maar grote droefheid onder gevoel van dodelijke wonden boven mate. Hij moet niet alleen zoet, maar uitnemend zoet en dierbaar wezen. Matth. 10:37. Deze wond kan alleen genezen worden door de hand die verwondde. Zo heeft de ziel soms geen vermaak in spijs, drank, slaap, vrienden, vreugde of in enig tijdverdrijf zolang als deze wond duurt. Hos. 6:1, 2.

De gewonde ziel kan zichzelf niet troosten met enige beloften voordat de Heere komt. David had een belofte van vergeving van Nathan, nochtans roept hij uit tot de Heere: Doe mij vreugde en blijdschap horen, dat de beenderen zich verheugen, die Gij verbrijzeld hebt. Psalm 51:10.

Nu houdt de Heere vele en velerlei wegen om een grote treurigheid voort te brengen wanneer de ziel de droefheid wil ontwijken.

- Soms door grote verdrukkingen, Manasse 2 Kron. 33:11, 12,
- Soms door vreemde verzoeken en helse godslasteringen. Is er een God? Is de Schrift wel Gods Woord?
- Soms door langdurige duisternis, het missen van het licht van Gods Aangezicht, de gebeden blijven onbeantwoord en dagelijks zijn er nieuwe beproevingen. Soms meent de ziel te horen en te gevoelen een heimelijk getuigenis van God dat Hij nooit gedachten des vredes over haar heeft gehad en dat dit voornemen onveranderd blijft. Soms vraagt ze kan God wel zulke grote zonden vergeven?
- Soms voelt zij het hart zo gans verstokt en versteend, dat zij

meent dat de Heere het onder deze plaag heeft verzegeld tot het oordeel van de grote dag.

- e) Soms bestiert de Heere het zo, dat haar zwaarmoedigheid hem een bewame dienstknecht wordt om dit werk der droefheid te bevorderen. Zo wordt onze bevalligheid als een mot. Niet allen kennen een even gelijke mate van droefheid, maar daar is in allen een grote droefheid. Ieder kind wordt verlost door enige weën, en die lang in de geboorte staan zullen ze langer en geweldig voelen.

De diepste droefheid geeft het minste geluid.

Deze droefheid baant de weg tot de ware geestelijke blijdschap

Het is een gestadige droefheid van een benauwde geest gelijk die vrouw in het Evangelie die een zwakke geest had en vele jaren krom gebogen was geweest. Zoals ook Hanna, die gestadig in onrust was, een vrouw bedroefd van geest. 1 Sam. 1:10-15.

Deze droefheid van geest en treurigheid kan tijdelijk afgebroken worden, maar zij keert weder en verlaat de ziel nooit voordat de Heere van de hemel nederziet. Klaagl. 4:41, 49, 50.

De oorzaak blijft te wijten aan de schuld en de kracht van de zonde en daarom blijft ook deze uitwerking.

Het is de droefheid, die de weg baant tot blijdschap, want de Heere zal sie-raad voor as geven. Het is geen wanhopige helse droefheid, maar zij gaat gewoonlijk gepaard met het gevoel van enige genade, met enige hoop, dat de Heere een weg kan uitvinden tot behoudenis. Jona 3:9, Hand. 2:37.

Hoop met gevoel van genade bewaart zo de ziel van hel en dood en verhardt het hart niet gelijk in de verworpenen, maar dient om het meer te breken en met groter droefheid te bezwaren. Aldus werkt de Heilige Geest deze droefheid in al de uitverkorenen. Ik weet wel dat zij in een groter mate en uit andere beginselen is, nadat de ziel overgezet is in Christus, nochtans is deze droefheid daar in haar wezen.

Christus, zo schrijft Shepard, zal u door de Geest der overtuiging pijn aandoen en door de Geest der verbrijzeling sterk doen bloeden.

De verbrijzeling bestaat in de derde plaats in de afscheiding van de zonde

De ziel door vreze en droefheid gewond wordt door de Geest afgehouden niet van het wezen, maar van de

toenemende macht der zonde, van de wil tot zondigen, niet van de zonde in de wil, welke door de Geest der heiligheid wordt gedood, nadat de ziel is overgeplant in Christus.

Al het vasten, vernederen, bidden en vrezen versmaadt God als het niet met deze vrucht vergezeld gaat. Jes. 58:5. De banden der goddeloosheid moeten verbroken worden. Die zijn zonde bekent en laat, die zal barmhartigheid verkrijgen. Spreuken 28:13.

Het doeleinde van de vreze en droefheid is om de ziel van de zonde af te wenden. Welke mate van scheiding van zonde werkt Gods Geest? Want nadat wij in Christus zijn, is de zonde gedood, de vraag is dan hoe men met het hart daarvan kan scheiden, voordat men volkomen gelooft, welke mate er van node is?

Welke is dus de mate van verbrijzeling, die de Heere werkt in de uitverkorenen? Zoveel is nodig, dat de ziel verootmoedigt zijnde mag gaan tot Christus door het geloof om haar zonden weg te nemen. Het eerste doel der verbrijzeling is de verootmoediging, opdat de ziel van de zonde zou worden afgeschrikt en laat varen, het laatste einde is dat zij aldus verootmoedigd tot Christus mocht gaan om de zonden weg te nemen. Christus wondt het hart niet opdat de ziel zichzelf eerst zou helen voor zij tot de Geneesmeester komt, maar opdat zij dien zou zoeken of haar nood gevoelende, begerende en verlangende zou zijn naar dien Medicijnmeester, de Heere Jezus, om te komen en het verwonde hart te helen en te genezen.

Het is de grote zonde van velen om te trachten eerst zichzelf te genezen. Eerst willen zij heilig worden en dan in Christus geloven. Was ik nederiger en heiliger dan zou ik tot Hem gaan

en denken dat Hij tot mij zou komen.

Ach, oteer de genade van Christus toch niet. Het is waar gij zult noch kunt tot Christus komen, voor gij belast, vernederd en afgescheiden zijt van uw zonden. Gedenk nochtans voor altoos, dat geen meerder droefheid van zonden nodig is tot uw vereniging met Christus, dan zoveel als u gewillig maakt of liever niet onwillig, dat de Heere dezelve wegneme.

Allen die zich waardig willen maken voor Christus door heilig en nederig te worden onteren Christus. Want gij oordeelt dat Christus u niet kan beminnen tenzij gij u optooit hetwelk vreselijke hoogmoed is.

De Heere gebiedt tot Hem te komen en te bidden: Neem weg alle ongerechtigheid en geef het goede. Hos. 14:2 en 3.

Hos. 6:1, 2: Komt zegt de ziel, laat mij wederkeren tot den Heere. Haar mag tegengeworpen worden en gezegd worden: ach, de Heere is onze vijand. Immers Hij heeft geslagen en gescheurd en wij zijn nog niet genezen, maar liggen als dode en verslagenen, zullen zulke doden geesten leven? O zeker, Hij heeft ons geslagen, daarom laat ons tot Hem gaan, opdat Hij ons geneze en na twee dagen zal Hij ons weder levend maken. De Heere eist niet meer van ons dan zó tot Hem te komen.

Indien gij tot Christus niet wilt komen, opdat Hij uw zonden wegneme, gij zult voorzeker in uw zonde verderven.

Indien de Heere zo uw droefheid werkt, dat gij niets liever zoudt zien, dan dat Hij uw zonden wegnam, gij zult ongetwijfeld van dezelve verlost worden. Joh. 5:40.

(wordt vervolgd)

Katwijk aan Zee Ds. J. Veenendaal.

Verontrustende ontwikkelingen (8)

RECLAME

Er wordt voor heel veel dingen reclame gemaakt en dit geschiedt op heel verschillende manieren. Verontrustend is dat sommige vormen van reclame steeds kwetsender en harder worden. We denken hierbij aan de reclame die een uitvaartverzekeraar onlangs heeft gemaakt met de slagzin: "Is er koffie na de dood?" Zo'n reclame-uiting is met name kwetsend voor dat deel van de bevolking dat nog gelooft dat het met de dood niet is afgelopen. Hun gevoelens worden niet ontzien. Temidden van deze ver-

ontrustende ontwikkeling in onze maatschappij is het bemoedigend dat deze reclame-uiting verboden is. Ook geeft deze reclame-uiting stof tot nadenken.

Kwetsende reclame

Dat iemand reclame maakt voor zijn product(en) of bedrijf is een begrijpelijke en een heel gangbare zaak. Maar bij het maken van reclame dient men toch wel te rekenen met de gevoelens en gedachten van hen bij wie de reclame terecht komt of die met de reclame in aanraking komen. Wat als wansma-

kelijk ervaren wordt door een groot deel van de bevolking dient vermeden te worden. De reclame mag er niet toe leiden dat er gespot wordt met de diepste overtuigingen van een deel van de bevolking. Reclame-uitingen mogen niet als grievend en spottend ervaren worden door christenen en ook niet door bijvoorbeeld mohamedanen. Er dient gewaakt te worden voor het aanschoppen tegen zogenaamde "heilige huisjes". Wat dat betreft is er heel wat loos in ons vaderland. Gegevens uit de Bijbel worden misbruikt in de reclame. Zo is er een tekst geweest op reclame-borden die luidde: "Waar laat de duivel het drukken?" Een recent voorbeeld is de reclame-campagne van een uitvaartverzekeraar die het volgende bevatte: "Is er ook koffie na de dood?" Vanwege godsdienstige redenen moet men bezwaar hebben tegen zo'n reclame-uiting. Maar ook vanwege het feit dat zo'n reclame uiting heel hard kan aankomen bij iemand die kort geleden een geliefde en dierbare heeft moeten missen kan er terecht bezwaar geuit worden. In deze reclame-uiting komt ook de stijl van de stijlloosheid naar voren.

Ontoelaatbare reclame

Er is bezwaar aangetekend tegen de leus: "Is er ook koffie na de dood?" Terecht. Nog nooit is er een reclame-uiting geweest die zoveel klachten heeft opgeleverd. De Reclame Code Commissie acht bovenstaande slagzin dan ook niet toelaatbaar. Deze commissie heeft er op gewezen dat er onvoldoende rekening is gehouden met de gevoelens van het publiek. Wie kort tevoren te maken heeft gekregen met de dood kon door deze zeer directe reclame-zin hier weer pijnlijk mee geconfronteerd worden. We moeten bedenken dat deze reclame ook was geplaatst bij begraafplaatsen, crematoria en ziekenhuizen. Volgens de Reclame Code Commissie is de slagzin ook "onnodig kwetsend voor gelovigen, voor wie een leven na de dood van essentiële betekenis is. Door de vraag te stellen of er koffie is na de dood, wordt met deze geloofswaarheid de spot gedreven."

Maar met het veroordelen van de slagzin "Is er ook koffie na de dood?" is het einde van een verontrustende ontwikkeling op dit gebied naar wij vrezende niet bereikt. Het lijkt wel of steeds opnieuw wordt geprobeerd waar de grenzen van het toelaatbare liggen. Er is ondertussen een nieuwe slagzin ver-

schenen die als volgt luidt: "Leven doe je maar één keer. Doodgaan ook." Is hier ook geen sprake van grensoverschrijdende reclame? De tekst is misschien wat minder erg dan de vorige tekst, maar ze is toch erg hard, zeker voor mensen die kort geleden met de dood in hun gezin of familie te maken hebben gekregen en onzes inziens mede daarom ook alleen al onaantvaardbaar. Het is een goede zaak dat ook hier bewaar tegen aangekend is en wordt, al is het zo dat deze nieuwe reclame niet geplaatst is of zal worden bij begraafplaatsen en crematoria. Een daarop volgende zin zal luiden: "Maakt het u iets uit als u dood bent? Ons wel." Ook van deze reclame-uiting moet gezegd worden dat zij onzes inziens te ver gaat. Het is een goede en geboden zaak tegen deze reclame-uitingen bezwaar aan te tekenen. We zagen op de avond van de biddag voor gewas en arbeid voor het eerst een reclame-affiche van de dierenbescherming met de afbeelding van een koe waar de tekst onder stond: "Onbevlekt ontvangen." Ook hiertegen zijn al klachten binnengekomen. En terecht. Hier wordt immers een onaantvaardbaar verband gelegd met de onbevleete ontvangenis en geboorte van Christus. Ook dit is een vorm van reclame die voor christenen kwetsend is. Het gaat er al meer op lijken in ons vaderland dat al wat heilig is onteerd dreigt te worden.

Bewustmakende reclame

De uitvaartverzekeraar heeft gesteld dat hij zijn reclame-uiting heeft gemaakt om het publiek bewust te maken van de mogelijkheid de uitvaart in overeenstemming met de eigen wensen te doen plaatsvinden. Hij heeft het taboe rondom de dood en alles wat daarna volgt willen doorbreken. Echter in de beoordeling van gewraakte reclame-uiting is gesteld dat deze bedoeling van de adverteerder niet duidelijk tot uitdrukking komt. De reclame heeft geen bewust-

wording rondom de dood op gang gebracht. Velen hebben er aanstoot aan genomen. Er is dus een heel ander proces op gang gebracht.

Kunnen we er toch iets van leren? Dat is ongetwijfeld het geval. Wordt er ook in onze kring niet te weinig nagedacht over het sterven en de gang van zaken op de dag van de begrafenis? Dit kan van belang zijn als kinderen andere gedachten en denkbeelden hebben dan hun ouders. Het is een goede zaak er van tevoren over te denken en te spreken hoe het dient toe te gaan op de dag van de begrafenis.

Zoals wij van onszelf zijn leven we er niet bij dat we hier geen blijvende stad hebben. We leven er niet bij dat we inderdaad maar eenmaal leven en ook maar eenmaal sterven. Moge de Heere veler ogen hiervoor openen. Hij lere alzo de dagen tellen dat men een wijs hart zou mogen gekomen.

Wie door genade den Heere mag vrezende, zal iets beleven van de werkelijkheid dat niemand hier een blijvende stad heeft en rekenen met de dag van sterven en wat daarna komen zal. Dat houdt niet in dat hier de opgelegde taak niet meer vervuld dient te worden. Gods Raad dient uitgediend te worden. De krachten mogen en moeten besteed worden ter ere Gods. De kortstondigheid van het leven zal onder ogen gezien worden. Gods kind zal sterven en begraven worden. Maar hij komt te liggen in een geheiligd graf. Op de jongste dag zal hij weer opstaan. Op de dag van de wederkomst van Christus zal hij opgewekt worden.

Dat is iets waar de gewraakte reclame-uiting niets over zegt. Maar Gods Woord houdt ons dit voor en de belijdenis der Kerk heeft het verwoord. Christus zal wederkomen om te oordelen de levenden en de doden. Hoe zal het dan met u en met mij zijn? Zal de jongste dag een opwekking tot eeuwig afgrijzen zijn of een opwekking tot eeuwige heerlijkheid?

Ds. A. van Heteren.

In gesprek met Comrie (3)

Paulus schrijft in 1 Korinthe 6:17 dat die de Heere aanhangt één geest (met Hem) is.

Wat wil dat zeggen?

Eén geest met Christus zijn, duidt op een zeer nauwe vereniging tussen Hem en de gelovigen. Christus wordt door de Heilige Geest met de gelovige en de gelovige met Christus verenigd.

Daardoor worden zij één lichaam met Christus, het hoofd van dat lichaam. En zo hebben zij ook deel aan de weldaden die Hij verworven heeft.

Wie is die Christus met Wie de gelovige verenigd wordt?

Hij is niet alleen God, ook niet alleen mens, maar Hij is de Middelaar tussen

God en de mensen: Hij is waarachtig God én mens in één persoon, tot in eeuwigheid. Hij is Immanuël, God met ons. Hij heeft gezegd: Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid. Hosea 2:18. Hij is de Man van de gelovigen. In Jesaja 54:5 lezen we: Uw Maker is uw Man. Hij wordt bij een wijnstok vergeleken, wiens ranken de gelovigen zijn. Ook bij een fundament, waarop de gelovigen als levende stenen gelegd worden en tot een geestelijk huis gebouwd worden. Al deze vergelijkingen wijzen op een zeer nauwe eenheid tussen Christus en de gelovige.

En wie is dan degene die met Christus door het geloof verenigd wordt?

Het is de uitverkoren en geroepen gelovige. Die alleen zijn de ware leden van dat lichaam, waarvan Christus het Hoofd is. De uitwendige belijders zijn geen ware leden van Christus' Lichaam. Zij zijn dorre en onvruchtbare ranken, die met het snoeimes afgekapt en met het vuur van de toorn van God verbrand zullen worden.

Is dat geen wonder dat zulke ongelijke personen als Christus en de zondaar met elkaar verenigd worden?

Jazeker! Want de Een is de enige Zoon van de Vader, de Godmens die schoner is dan alle mensenkinderen. De ander is een kind van de satan, van nature zonder schoonheid. Hij is schuldig en ellendig en van zichzelf nergens toe bekwaam. Daarom is die mogelijkheid van vereniging tussen Christus en die zondaar in geen mensenhart opgekomen. Maar God Zelf heeft het geopenbaard. Die dat door het geloof ontdekt, roept uit: Wat ben ik Heere, of wat is mijns vaders huis dat ik een lid van Uw Lichaam zou zijn?

Door welke banden worden Christus en de gelovige met elkaar verenigd?
Enerzijds door de Geest van Christus en anderzijds door het geloof.

Hoe verenigt Christus Zich met de uitverkoren zondaar?

Christus verenigt Zich met die zondaar door de Heilige Geest wanneer Hij hem krachtig roept uit de macht van de duisternis.

Christus laat dan het recht gelden dat Hij op de uitverkorene heeft. De Vader heeft ze Hem immers gegeven in het verbond der verlossing. En Hijzelf heeft hen vrijgekocht door

Zijn gehoorzaamheid in leven en in sterven. Door dat recht te laten gelden en in werking te stellen, worden zij de weldaden van het verbond deelachtig. Ook mag Hij hen dan metterdaad als Zijn eigendom bezitten.

In welke staat verkeert degene die Christus als Zijn eigendom komt op te eisen?

Hij is zoals Paulus zegt in Efeze 2:1, dood in de zonden en de misdaden, zoals alle anderen. Zal de uitverkoren zondaar zich dus nooit met Christus metterdaad kunnen verenigen, dan moet Christus Zich eerst van Zijn kant met die zondaar verenigen door een krachtige roeping.

Maar waar kan ik dat in de Schrift vinden?

In Ezechiël 36:27 zegt de HEERE: Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u. Dat gebeurt als de tijd der minne daar is, het uur van Gods welbehagen. Dan komt de Geest en neemt metterdaad bezit van de uitverkoren zondaar.

Hetzelfde lezen we ook bij Paulus in 1 Korinthe 12:13, Want ook wij allen zijn door een Geest tot een lichaam gedoopt.

Kan de mens zich tot deze geloofsvereniging bekwaam maken?

Nee, zeker niet. Men is in dit opzicht even onbekwaam om iets te doen als een dode is om zichzelf levend te maken. Als de Geest komt om een zondaar met Christus te verenigen, dan is hij even dood als de beenderen, die de HEERE aan Ezechiël liet zien, of als dat machteloze kindje op de vlakte van het veld, dat in zijn bloed ligt te wentelen.

De voorstelling dat iemand zichzelf bekwaam kan maken tot geloofsvereniging met Christus moet daarom ten enenmale verworpen worden. Wat kan iemand doen die geestelijk dood is? Maar zodra de Geest in het binnenste gegeven wordt, leeft de gelovige!

*Bron: A. Comrie, Eigenschappen des geloofs, p. 2-4.
Ds. L.W. v.d. Meij.*

Apeldoornse Dogmatiek (3)

Bezinning op en beleving van de christelijke c.q. reformatische leer is zeker in onze tijd broodnodig. Dat blijkt ook uit de inleiding op de Apeldoornse Dogmatiek.

1. Geloven zonder maatstaf

De atmosfeer die het brede kerkelijke leven beheerst, kan de autoriteit van kerkelijke leeruitspraken maar slecht verdragen. Er is een algemene afkeer van leertucht en dwang. Met name de laatste tijd in de Gereformeerde Kerken die zich naar hun gevoel met "Assen" lelijk in de vingers gesneden hebben. Op de synode van Assen in 1926 werd Dr. Geelkerken nog veroordeeld die ontkende dat de slang in het paradijs gesproken had. Dat leidde tot een scheuring in de kerk. Het conflict van 1944, dat uitliep op het ontstaan van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, was ingrijpend. Duizenden verlieten de Gereformeerde Kerk. En alweer om een leeruitspraak. Die dwangmatige leerstellige mentaliteit is in de Gereformeerde Kerken nu radicaal omgeslagen. Wie nu niet meer kan geloven in een sprekende slang in het paradijs of de opstanding van Christus kan rustig Gereformeerd blijven.

Dwang, zegt professor Kuitert, emeritus

hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, past niet bij het geloof. Laten mensen gerust maar nadenken over het dogma, maar schrijf ze geen geloofsinhoud voor. Resultaat? 55.000 Exemplaren van het Algemeen betwijfeld geloof verkocht in nog geen jaar tijd. Kuitert en velen met hem pleiten voor vrij-zinnigheid in de kerk. Noch de belijdenisgeschriften noch de Schrift zelf is maatstaf voor het geloof. Maar als de Bijbel niet meer kan voorschrijven wat wij geloven moeten, welke maatstaf hanteren we dan? Antwoord van Kuitert: "Alles wat vrijheid schenkt en toekomst opent". Maar wat is vrijheid en wat is toekomst als we die begrippen niet meer Bijbels mogen vullen? Wat vrijheid schenkt en toekomst opent? Dat leek voor Hitler de Tweede Wereldoorlog en dat is voor een drugsverslaafde heroïnegebruik. Terecht wijst de A.D. deze vrijzinnige mentaliteit af. Christelijk geloof en leven heeft als norm de kanonieke boeken van de Schrift. Dat is onze enige geloofs- en levensregel. Met zo'n uitgangspunt kan de A.D. een bijbels tegenwicht bieden aan een vrijheidsdrang die al zo oud is als de kerk zelf. Een drang die niet uit God is, maar uit de vader der leugen.

2. Afweergeschut

Oude dwalingen, zoals de ontkenning van de Godheid van de Heere Jezus en gebondenheid van de menselijk wil, steken telkens weer opnieuw de kop op. Ketterij is een onkruid dat slecht valt uit te roeien. Meestal schiet het ook verbazend snel op, in tegenstelling tot het goede zaad, dat er langer over doet om wortel te schieten en vrucht te dragen in een christelijke levenspraktijk. Gods molens malen langzamer.

Het valt me telkens weer op met welke naïeve geestdrift oude dwalingen worden aangediend in een modern taalgewaad. Elke ketter denkt een bevrijder te zijn. Hij staat eigenlijk verwonderd hoe fris de wind is die hij zelf laat waaien. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat de hooggeleerde Kuitert daar ook aan lijdt.

Welnu, de christelijke, reformatische kerk van het heden mag in deze confrontatie dankbaar gebruik maken van het denkwerk, zeg maar gerust geloofswerk, van het verleden. En hoewel het Schriftonderzoek voorop gaat, biedt het christelijke dogma, als korte en bondige samenvatting van het Evangelie, goede hulpdiensten in het weerleggen van onbijbelse theorieën.

Met andere woorden: de kerk van nu hoeft het dogma als antwoord op dwalingen, niet zelf steeds weer uit te vinden. Zij mag een dankbaar gebruik maken van het afweergeschut uit het verleden. Het heeft aan vuurkracht nog niets ingeboet.

De geestelijke erfenis van de Kerk der eeuwen is van groot belang. Hoewel in de inleiding op de A.D. terecht wordt opgemerkt: Wij geloven niet "in" Luther maar wel in God. Dus niet Luther maar God in Zijn Woord is onze diepste grond.

3. Verantwoording

Afgezien van het strijdperk waarin de Kerk al eeuwenlang te worstelen heeft met onbijbelse leringen, is daar ook nog de dagelijkse praktijk waarin wij leven. Wij ontmoeten mensen die ons vragen stellen over onze levensopvatting. Hun zijn wij verantwoording schuldig. In zachtmoedigheid en vreze. Wij moeten een antwoord hebben, als ons gevraagd wordt wat we eigenlijk aan het eind van de twintigste eeuw na Christus persoonlijk geloven. Geen grote belediging voor de Heere en geen groter droefheid voor de Heilige Geest en geen slechtere reclame voor de wereld dan wanneer

MEDEWERKING GEVRAAGD VOOR NEDERLANDSE KERKDIENTEN BUITENLAND IN DE VAKANTIETIJD

Evenals voorgaande jaren willen wij proberen dit jaar weer in verschillende "oude" plaatsen, en eventueel "nieuwe" plaatsen, Nederlandstalige kerkdiensten te houden.

Genoemde diensten blijken nog steeds in een grote behoefte te voorzien. Per zondag "organiseren" wij doorgaans één dienst. Daardoor hebben de vakantiegangers ook gelegenheid de landskerk te bezoeken. Deze belangstelling vanuit het buitenland wordt door die gemeente doorgaans bijzonder op prijs gesteld.

Voor onderstaande landen en plaatsen vragen wij PRO DEO voorgangers in de periode 5 juli t/m 23 augustus a.s.

ZWITSERLAND:	Spiez, Reichenbach, Brig, Visp, Sion, Montreux, Thusis
OOSTENRIJK:	Bludenz, Feldkirch (Vorarlberg) Landeck, Jenbach, Kitzbühel (Tirol) Zell am See (Salzburg) Karinthië: Klagenfurt, Unterhaus, Seeboden, Velden, Wörthersee
DUITSLAND:	Odenwald: Beerfelden, Wald-Michelbach Moezelgebied: Saarburg
FRANKRIJK:	Cevennes: Anduze Ardèche: Valon Point d'Arc

Wij hopen dat velen zich beschikbaar willen stellen, want het zou te betreuren zijn als bepaalde diensten door te geringe medewerking van predikanten niet door kunnen gaan terwijl er wel veel belangstelling is.

Aanmelding a.u.b. schriftelijk bij B.P. Vaarkamp, Schoutstraat 32/1, 8271 VM IJsselmuiden. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

Als u in een andere plaats of streek bent dan bovengenoemd, ook graag aanmelden, want dan kan bekeken worden wat daar te organiseren valt.

"de organisatie"

iemand die de christelijke leer belijdt, niet kort en bondig uit kan leggen wat hij gelooft. Wat laten we in dit opzicht kostbare momenten voorbijgaan.

Nogmaals, we moeten onze belijdenis kennen. Maar ook vanuit de Schrift kunnen aantonen, dat onze belijdenis, het christelijke dogma, Bijbelse wortels heeft. De kennis van de christelijke leer is een krachtig middel om mensen te overtuigen en te vangen. Vooral wanneer die leer door ons "beleefd" wordt.

4. Leiding

En wat dachten we van onze kinderen? Als ouders moeten we toch in het kort kunnen zeggen waar het geestelijk op aan komt? En moeten leraren hun leerlingen niet sturen in een tijd waarin ze keer op keer door de media

onderuit gehaald worden?

En hoe kunnen ambtsdragers vruchtbaar werken in de gemeente als ze zonder grondige kennis van de Schrift en de belijdenis met wat gemoedelijkheid en doodoeners erop uitgaan? Waarom, denken we, legt het Formulier voor bevestiging van predikanten en ouderlingen zoveel nadruk op het onderzoek van de leer? Hoevelen menen op ambtelijk terrein niet: in het land der blinden is eenoog koning. Mijn onkunde valt niet op. Gevolg: een valse rust. We zouden meer moeten studeren. Temeer daar onze kinderen met vragen thuis komen en gemeenteleden de ambtsdragers behoorlijk in het nauw kunnen brengen.

*Wordt vervolgd.
Ds. L.W. v.d. Meij.*

Paasgroetaktie Friedenstimme vol- gende week van start

Vanaf volgende week start de stichting *Friedenstimme* de zogenaamde Paasgroetaktie. De bedoeling is mensen op te roepen om rond de paasdagen een bemoediging te sturen aan christenen in de voormalige Sovjet-Unie in de vorm van een lektuurpakket. Naast enkele paaskaarten, zal hier een Nieuw Testament en het boek "Het ontstaan van de Bijbel" in worden opgenomen.

De organisatie verwacht dat er zo'n 5 tot 10.000 pakketten verzonden zullen worden. Naast het verzenden van pakketten, is het ook mogelijk kaarten te versturen.

De paasdagen krijgen in de Russische gemeenten meer aandacht dan bijvoorbeeld de kerstdagen. Dit in tegenstelling tot de traditie in Nederland. De Russische christenen begroeten elkaar die dagen met het bijbelwoord: "De Heere is waarlijk opgestaan". Het zijn ook dagen waarin extra evangelisatie-activiteiten worden ondernomen.

Op straat, in gevangenissen, ziekenhuizen en andere tehuizen klinkt de blijde boodschap van Zijn opstanding. Om hen in dit werk te bemoedigen, start *Friedenstimme* opnieuw een verzendaktie. Op deze manier wordt er tegelijkertijd een nieuw boek (Het ontstaan van de Bijbel) op grote schaal onder de Russische gemeenten verspreid.

Voor nadere inlichtingen:

Bert de Jong, tel. 01820-10733 (kantoor) -01727-12245 (privé).

Boekbesprekingen

J.C. Ryle, *HEBT U ZEKERHEID?*, 69 blz., f 14,95, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon, Leiden 1992.

Het boekje is vertaald uit het Engels door P.J. de Gier. De oorspronkelijke titel luidt: "Assurance". J.C. Ryle (1816-1900) was een bekend prediker in de Anglicaanse kerk. Het boekje handelt over de zekerheid van het geloof. Uitgangspunt is 2 Tim. 4:6-8. Ryle toont aan dat zekerheid van het geloof een waarachtige en schriftuurlijke zaak is, een gaven van de Heilige Geest. Hij wijst daarop bijv. op Ps.

23:4 waar David zegt: "Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij." In een noot op pag. 14 wordt onderscheid gemaakt tussen verstandelijke aanneming en werkelijke overtuiging wat betreft de zekerheid van het geloof: "Verstandelijke aanneming gaat gepaard met een losse levenswandel; werkelijke overtuiging gaat echter gepaard met een nauw geweten, dat niet durft te zondigen omdat het bang is die zekerheid te verliezen." Ryle stelt dat al Gods kinderen geloof hebben, maar dat zij niet allen de zekerheid van het geloof hebben (blz. 19).

Hij noemt ook redenen om naar de zekerheid van het geloof te verlangen en somt een aantal oorzaken op waardoor de zekerheid zo weinig verkregen wordt; verkeerd inzicht in de leer van de rechtvaardigmaking, traagheid in het opwassen in de genade en een slordige levenswandel. We lezen op blz. 49: "Wees niet tevreden met de dag der kleine dingen. Veracht dat nooit bij anderen, maar wees er voor uzelf nooit tevreden mee."

Achterin vinden we aantal citaten van Engelse godgeleerden, waarop Ryle zich beroept. We mogen wel spreken van een lezenswaardig boek.

Wilhelmus à Brakel, *DE VIJF WIJZE EN VIJF DWAZE MAAGDEN*, 79 blz., f 16,-, Uitgeverij De Groot Goudriaan, Kampen.

Er zijn van Wilh. à Brakel niet zo veel preken bekend. De geleerden komen niet verder dan 19. In het boekje "De Waare Christen", voor het eerst uitgegeven in 1712, vinden wij 10 preken van Brakel.

De preek die nu voor ons ligt is de laatste preek in dit boekje. Woorden en uitdrukkingen die niet meer gangbaar zijn, zijn in hedendaagse taal overgezet door dhr. J. van den Brink, leraar Nederlands en godsdienst. Achterin valt na te gaan welke uitdrukkingen vervangen zijn. Persoonlijk zou ik enkele uitdrukkingen wat minder vrij hebben weergegeven. Het onderscheid tussen de wijze en dwaze maagden wordt op blz. 12 als volgt omschreven door Brakel: De dwaze maagden zijn zij, die zich tevreden stellen met een uitwendige, dorre belijdenis. De wijze maagden worden wijs genoemd vanwege de reinheid van hun geloof. En om de zuiverheid van hun godsdienst, als ook om hun handel en wandel, die

waarachtig moet zijn aan het Evangelie van Christus (Filip. 1:27).

Wilhelmus à Brakel, *DRIE BRIEVEN OVER DE OPWEKKING TOT HET GELOOF*, 91 blz., f 18,90, Uitgeverij De Groot Goudriaan, Kampen.

Het zijn drie brieven over een aangelegen onderwerp. Ze zijn vertaald in hedendaags Nederlands door drs. C.R. van den Berg.

Om u een indruk te geven citeren wij een gedeelte van blz. 74 en 75: "Belieft het de Heere de satan los te maken, om u te bestrijden, u met vuisten te slaan, zijn vurige pijlen op u te schieten, u met inwerpingen en verschrikkelijke gedachten te kwellen en heen en weer te schudden, of geeft uw eigen hart u ongelovige gedachten in, of is de ziel onder verschrikkingen van Gods toorn, of onder de vreze des doods, of onder andere ongegronde vrees dat dit of dat u overkomen zal? Let dan aandachtig op deze beloften en tracht daardoor een kalme ziel te verkrijgen en te bezitten. Over de bestrijding van de satan: En de God des vredes zal den satan haast onder uw voeten verpletteren". (Rom. 16:20)...Op blz. 78 schrijft Brakel over het niet direct vervuld worden van een belofte dat het lijdzame wachten op de vervulling van de uitgestelde belofte veel nuttiger is dan het beloofde terstond te ontvangen. Meerdere redenen somt hij dan op. Twee lezenswaardige boekjes van Wilh. à Brakel.

Ds. J.H. Velema, N.N. *NAAMLOZE BIJBELSE FIGUREN*, 133 blz., f 17,90 Uitgeverij Den Hertog, Houten.

In dit boekje worden 25 personen behandeld die ondanks het feit dat hun naam niet wordt genoemd in de Bijbel van betekenis zijn geweest. Veel goede dingen treffen we in dit boekje aan. Een enkele opmerking. We zijn in het verband waarin zij voorkomen niet zo gelukkig met woorden als: torpederen (blz. 68), gesaboteerd (blz. 71), dirigeert (blz. 77) en kapot maken (blz. 91). Het boekje is geschikt om minder bekende gedeelten uit de Bijbel te onderzoeken ook in verenigingsverband, want er zijn gespreksvragen toegevoegd.

Ds. G. Boer, *DE STERKE EN DE STERKSTE*, 116 blz., f 22,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, 3e druk.

Dit boek bevat 9 bijbellezingen over het leven van Simson die gehouden zijn in de Oude Hervormde Kerk te Huizen (N.H.) in de winter van 1960-1961. We vinden mooie lijnen en gedachten in deze prekenbundel. Op blz. 38 lezen wij bijvoorbeeld: "Maar de Heere is zo groot, dat Hij de zondaar en de zonde gebruikt om Zijn raad en welbehagen uit te voeren, zonder dat Zijn vingers besmet worden met de zonde van Simson."

Vele malen wordt Simson getekend als type van Christus. Terecht wordt gezegd (blz. 44) dat Simson de leeuw heeft verslagen en dat Christus de helse leeuw heeft overwonnen. De zonden van Simson worden niet verzwegen. In de laatste preek komt duidelijk uit dat Simson is gewassen in de genade. Nu is hij bereid het offer van zijn leven te geven, dat is het hoogste offer wat een mens kan brengen. Simson is dan bereid zichzelf radicaal, totaal en zonder enige reserve in te zetten voor de dienst van God.

Ook daarin is hij type van Christus.

AvH.

STEUN DE GBS

GBS is de afkorting van Gereformeerde Bijbelstichting. Wat het doel van deze stichting is? het behoud en bevorderen van het gebruik van de Bijbel in de aan ons volk toebehoorende Statenvertaling, waarschuwen tegen de Schriftkritiek en de stroom van moderne bijbelvertalingen, het verspreiden van betrouwbare vertalingen over de gehele wereld in samenwerking met de Trinitarian Bible Society werking in Engeland.

TBS in Engeland.
U kunt ons werk steunen door een gift over te maken op:
gironr. 1.355.824, penningm. GBS, Leerdam.

U kunt zich ook aanmelden als donateur. U ontvangt dan vier keer per jaar ons blad Standvastig, waardoor u regelmatig wordt geïnformeerd over alles wat met het vertalen van de Bijbel te maken heeft.

Opgave van volledige naam met adres en postcode in enveloppe (zonder postzegel) sturen aan:

GBS

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
ANTWOORDNUMMER 2809, 4140 WB LEERDAM

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg. Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer
Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

CD VAN DE MAAND: PASSIE EN PASEN

Gem.k. - Tenor
Orgel - Hobo
DDD

f. 42.90 nu bij ons **34.90**

wij zijn er voor u

BOEKHUIS het KOMPAS
SCHERPENZEEL
Dorpsstraat 164, 03497-4355

Vakantie op Texel

Gezelligheid, rust, activiteit, ontspanning...
U vindt het allemaal op Texel.
Bel ons en reserveer een bungalow of starcaravan voor uw vakantie in eigen sfeer!

vakantieoord
De Verrassing
Oosterend, 02220-16391

brood en vis

MEDISCHE NOOD!!

In Zuid-West China

Vanuit de bergdorpen van de Lahu, Wa en Dai-stammen in Zuid-West China is de zeer dringende vraag gekomen om medische klinieken. In deze omgeving is geen enkele medische zorg. Christen artsen willen daar gaan werken. Deze kliniekjes zullen worden gebouwd in plaatsen waar de huisgemeenten samenkomen. Ze kunnen dan fungeren als kleine zendingsposten. De bouw en inrichting van een kliniek kost f 50.000.-. Kunnen we met uw hulp 3 kliniekjes bouwen? De bergbewoners zien met grote belangstelling uit naar uw antwoord.

ONTVANGEN: f 107.000.-

NOG NODIG: f 43.000.-

Postgiro 31 55 32
Stichting "Bonisa-Zending"

Schoolstraat 17, 2161 HB Lisse, of op rek. 33.65.54.613 van Rabobank te Lisse, t.n.v. Stichting BONISA-zending. Gironr. van de Rabobank 163525.

Lezingen en informatie met of zonder dia's voor verenigingen en scholen kunt u aanvragen bij dhr. T. Schultink, tel. 05270-15063, Donastraat 5, 8303 WL Emmeloord.

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewij b.v., architect BNA

Een dynamisch bureau dat opdrachten ontwerpt en uitwerkt middels geavanceerde tekencomputers; alle overige werkzaamheden zijn eveneens geautomatiseerd.

Het bureau heeft een zeer uitgebreid en gevarieerd opdrachtenpakket in:

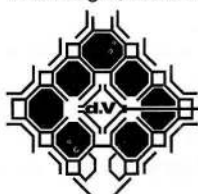
*** Utiliteitsprojecten**

- kantoren
- scholen
- kerken
- bedrijvenparken
- sociale werkplaatsen
- multi-funktionele gebouwen

*** Woningbouw zoals:**

- gesubsidieerde (premie A - woningwet)
- bungalows - 2 onder 1 kap
- renovatie

in de regio, elders in Nederland, alsmede daarbuiten.

**buro voor architectuur en ruimtelijke ordening
d. vroegindewij b.v., architect bna reg. nr. 1.890126.262**

**oosthavendijk 46 3241 lk middelharnis tel. 01870-85800
postbus 82 3240 ab middelharnis fax 01870-86910**